

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

מועד קטן ו

עניין: צורבא מרבנן כל מילי דמתא עליה רמיא

בראשית מט, יד-טו

יִשְׁשַׁכַּר חֶמֶד גָּרַם רִבְיָן בֵּין הַמְּשַׁפְּתִים: וַיֵּרָא מְנַחֵה בֵּין טוֹב וְאֶת-הָאָרֶץ בֵּין נַעֲמָה וַיֵּט שְׂכֵמוֹ לְסַבֵּל וַיְהִי לְמַס-עֶבֶד:

ספורנו

רובץ בין המשפתיים, כשהוא חונה, רובץ בין שתי החבילות הנתונות למשא על שני צדיו על דרך שפיתת שתי קדרות בכירים שלא תמושנה עד שישלים הפועל בהן את כוונתו¹⁷, וזה לא יתכן זולתי לחמור חזק מאד שירבץ עם החבילות על גביו¹⁸, וכמו כן יששכר נושא עליו עול תורה ועול דרך ארץ והנהגת מדינות כראוי לחכם שלם במדות ובמושכלות¹⁹:

ולהתפרנס שלא בצער²⁰: ויט שכמו לסבול. שני מיני המשא²¹ והם עול-תורה ועול ציבור, כאמרם ז"ל (מ"ק ג.) 'האי צורבא מרבנן דאיתיה במתא כל מילי דמתא עליה²²: ויהי למס

העמק דבר דברים כא, ה

יהיה כל ריב⁴ - שבין אדם לחבירו²⁴, "וכל נגע" - עונשי שמים⁵. היינו, שהכהנים שומרי תורה⁶ כל מילי דמתא עליהו רמיא, כדאיתא במו"ק (ו, א) 'צורבא מרבנן דאיכא במתא, כל מילי דמתא עליה רמיא, וא"כ כל מקרה שבא בעיר שאינו מצוי כל כך, עליהם חל העונש, וכדאיתא במכות (יא, א) 'שהיה להם להתפלל', ענין ש עובדא דרבי

מדרש רבה פנחס כא, יד

יהושע הרבה שרתך והרבה חלק לך כבוד, והוא היה משפיים ומעריב בבית הועד שלך, הוא היה מסדר את הספסלים והוא פורס את המחצלאות, הואיל והוא שרתך בכל פחו פדאי הוא שימש את ישראל, שאינו מאבד שכרו, [כו, יח] קח לך את יהושע בן

שיעורי משמר הלוי סנהדרין לה:

גמרא "ולא א"ל ר' יוחנן ולא מידי". עיין מועד קטן דף ו' ע"ג: "אמר אבי שמע מינה לורבא מרבנן דאיתי דמתא כל מילי דמתא עליה רמיא", וכעוצל דמרן רבנו הגרי"ז ז"וק"ל עם ידלחט"א הגאון הגדול זעל "קונטרס הביאורים" שליט"א [= רבנו משה שמואל שפירא ז"וק"ל. נלצ"ע א' אייר תשס"ו] כאשר עזב את הרבנות דבאר יעקב שאמר לו אז מרן ז"וק"ל צהאי ליטנא: לא הועלתם כלום, ועדיין נשארתם אחראים על כל עניני הרוחניות שבעיר באר יעקב ט"ו, ומשום הא דמצוחר בגמרא מועד קטן הנ"ל,

כתבי הסבא מקלם פנקס הקבלות ימים נוראים יב

שצריך האדם שיהיה מוטל עליו חוב לזכות הרבים⁶, כי בזמן הזה מעטים המה הנותנים עין על זה⁷, אך שלא יהא סתירה לזה בטול ללימוד, כי ידיעת התורה קודמת לכל דבר, כמו שהאריך אדמו"ר נ"י (זה גאון ישראל זצ"ל ובחיינו נכתב זה) בזה הרבה והביא ראיה מירושלמי⁸, ומגמ' עירובין (סח, א) מהא: דההוא מבואה דלא היה שיתוף (מבואות) ועירוכי חצרות כו', אגא מרידנא בגירסאי" ראי' נכונה מאד מזה.

